

“TOLARE” SAGARDO NATURALAREN KOFRADIA

| *Ainhoa Jauregi.*

TOLARE GIPIZKOAKO SAGARDO NATURALAREN HERNANIKO KOFRADIA DESEGITEA ERABAKI DUTE, 20 URTEREN OSTEAN. DIRU-LAGUNTZA FALTA ETA SEGIDARIK EZ IZATEA IZAN DIRA KOFRADIA BERTAN BEHERA UZTEKO ARRAZOI NAGUSIAK.



“Tolare”, Sagardo Naturalaren Hernaniko Kofradia (1996 mar. 24).



Kontxi Zubeldia

1996an sortu zen TOLARE Kofradia, Hernaniko BERRIAK Merkataritza Elkartearen babespean. Urte hauetan guztietan, jende askok parte hartu du, bai Kofradian, baita Kofradiako kideek antolatutako ekintzetan ere; nabarmenenak: Sagardoaren Kapitulua eta Sagarraren eta Sagardoaren Eguna.

Azken urteotan TOLAREko lehendakaria izan den Kontxi Zubeldiarekin lasai hitz egiteko aukera izan dugu. Urte hauetan guztietan, primeran pasatu duela antzematen da, eta Kofradiaren desegiteak pena handia ematen diola ere bai.

Noiz eta nola sortu zen TOLARE Sagardo Naturalaren Kofradia? Zein helbururekin?

Orain dela hogeit hamar urte sortu zen Kofradia. Orduan, ni ez nengoen, baina herriari “txispa” jartzeko helburuarekin sortu zela badakit. Ondoren, hori lortu zenean, sagardoari protagonismo gehiago ematea erabaki zen, edari goxo hau nabarmendu behar genuen. Inguru honetan, sagardoak eta sagardotegiekin sortzen baitzuten giroa. Gaur egun bezala.

“Herriari txispa piska bat jartzeko helburuarekin sortu zen kofradia”.

Nolako bilakaera izan du?

Pixkanaka-pixkanaka, herritar gehiago gehitu ginen hasierako talde horretara, eta sagardogileekin batera, sagardoren defentsan lanean hasi ginen; 90 pertsona inguru elkartu ginen. Urtero, martxoko hirugarren igandean Sagardoaren Kapituluak ospatzen hasi ginen. Bertan, ohorezko kofradiakide berriak izendatzen genituen. Egun horretan, kanpoko beste kofradia batzuk etortzen ziren beren ohiko jantziekin apainduta, eta herriko kale garrantzitsuenetan zehar desfilea egiten genuen, Udal Bandaren doinuek lagunduta. Ondoren, kofradiakide berrien tronuratzea eta juramentua egiten zen, eta, azkenik, Hernaniko sagardotegi batean anaitasun-bazkaria egiten genuen.

Nola aukeratu zenituzten ohorezko kofradiakide berriak?

Kofradiako kideak elkartzen ginen, eta pertsona ezagun edo ospetsu desberdinetan pentsatzen genuen. Gero, leku batera eta bestera deitzen hasten ginen, pertsonai horien kontaktua lortu arte. Lagun edo ezagunen bitartez ere lortu izan ditugu kofradiakide berri batzuk ere.

OHOREZKO KOFRADIAKIDE BERRIAK

Zeintzuk izan dira, urte hauetan guztietan, kofradiakide berri horiek?

Arlo desberdinetan adituak diren pertsona ugari izendatu ditugu ohorezko kofradiakide berri.

Sagardoaren munduarekin lotuta:

- Rosario Zapiain.
- Rufino Izagirre.
- Luis Gorrotxategi.
- Juan Goikoetxea.
- Miguel Zubeldia.
- Jose Izagirre.
- Martiartu anaiak.
- Iñaki Larrañaga.
- Martin Garmendia.
- Jose M^a Irizar.
- Jose Manuel Iradi.
- M^a Carmen Uranga.
- M^a Jesus Setien.
- Joxe Angel Gaztañaga.
- Joxe M. Bereziartua.
- Ascensio Iguaran.
- Elixabete Arrillaga.
- Antonio Eguzkitza.
- Ascensio Intxauspe.
- Angel Alvarez.
- Pedro Santa Cruz.

Bertsolariak eta bere mundua:

- Andoni Egaña.
- Pablo Zubiarraín.
- Juanjo Uria.
- Txomin Garmendia.
- Julian Ezeiza.
- Antxon Garin.
- Hernaniko Bertso Eskola.
- ...



Hilario Arbelaitz, Miguel de la Cuadra Salcedo, Vicente Zaraqüeta, Paulo Zubiarraín "Hernani Txikia", Amaia Zubiria eta Kantuz Abesbatza (1999).

Sukaldariak eta gastronomia mundukoak:

- Juan Mari Arzak.
- Elena Arzak.
- Martin Berasategi.
- Pedro Subijana.
- Hilario Arbelaitz.
- Isaak Salaberria.
- Luis Irizar.
- Jose Juan Castillo.
- Tatus Fombellida.
- Juan Mari Izagirre.
- Josetxo Lizarreta.
- "Atxen".
- Ricardo Remiro.
- Joxe Mari Gorrotxategi.
- Joxe Maria Aizega.

Kirolariak:

- Joxan Tolosa.
- Miguel M^a Etxebarren.
- Jesus Mari Zamora.
- Edurne Pasaban.
- Josune Bereziartu.
- Txomin Perurena.
- Orioko trainerua.
- Juanito Oiartzabal.
- Jose Luis Korta.
- Maider Unda.
- Eva Esnaola.
- Jose Mari Garin.
- Maider Telleria.
- Rosi Talavera.
- Hernaniko Errugbi Taldea.
- CD Hernaniko Pilota Saila.
- DVko Kirol Erakundeak



Txaro Arteaga eta Luis Irizar (2002)



Juan Jose Castillo, CD Hernaniko Pilota Saila, Jose M^a Bereziartua, M^a Carmen Uranga, Tito Irazusta eta Edurne Pasaban (2003).



DV Kirol Erakundeak, M^a Jesus Fombellida, Josune Bereziartu, Joxe Angel Gaztañaga, Fermin Muguruza eta Patxi Apezetxea (2004).



Hernaniko Bertso Eskola, Nikolas Segurola eta Aizpea Goenaga (2014).

Pertsonaia ospetsuak eta artistak:

- Ainhoa Arteta.
- Mariano Ferrer.
- Anne Igartiburu.
- Vicente Zaragüeta.
- Miguel de la Cuadra Salcedo.
- Tito Irazusta.
- Antonio Mercero.
- Toti Martinez de Lezea.
- Julen Madina.
- Julian Iantzi.
- Kontxu Odriozola.
- Josetxo Lizartza.
- Patxi Bisquert.
- Andoni Aizpuru.
- Yolanda Alzola.
- Amaia Zubiria.
- Itziar Gurmendi.
- Patxi Odriozola.
- Felix Ares de Blas.
- Fermin Muguruza.
- Patxi Apezetxea.
- Ricardo Ramos.
- Txaro Arteaga.
- Jose Luis Alonso.
- Juan Mari Beltran.
- Miriam Molina.
- Xabier Laskibar.
- Elixabete Garmendia.
- Esther Esparza.
- Maite Arostegi.
- Luzio Urtubi.
- Aizpea Goenaga.
- Maria Jesus Iturbide.
- Nikolas Segurola.
- Juan Ignacio Querejeta.
- Modesto Lasas.
- Angel Alkain eta Wazemank-eko kideak.



Ozenki Abesbatza, Eva Esnaola, Ainhoa Arteta eta Maria Jesus Iturbide (2015).

Kultura eta gizarte taldeak:

- Hernaniko Txistulari Banda.
- Hernaniko Musika Banda.
- Hernaniko odol emaileak.
- Hernaniko Parrokiako Koroa.
- Kantuz Abesbatza.
- Ozenki Abesbatza.
- ...

Egindako lanagatik, kofrade berezirik aipatuko zenuke?

Ba, ez dakit. Denekin pasatu dugu primeran, eta denen parte hartzea eskertzen dugu. Bai herri mailan, baita anaitasun-bazkarian ere, arrakasta handia izan zuten Ainhoa Arteta eta *Wazemank*-eko aktoreek, adibidez. Oso giro polita sortu zuten. Baina, agian, egindako lanagatik Vicente Zaragüeta edo Miguel de la Cuadra Salcedo nabarmenduko nituzke. Azkeneko hau ekartzea izugarri kostatu zitzaigun, baina ekarri genuen.

“Egindako lanagatik, Vicente Zaragüeta eta Miguel de la Cuadra Salcedo nabarmenduko nituzke”.

SAGARRAREN ETA SAGARDOAREN EGUNA

Sagardoaren Kapituluaz gain, zein beste ekintza antolatu izan dituzue?

Urtero ere, irailean, sagardogileekin batera, “Sagarraren eta Sagardoaren Eguna” antolatu izan dugu. Bertan, sagardotegi desberdinetako sagardoak dastatzeko aukera egoten zen, taloa, ogitartekoak etab.-ekin batera, eta plazan, erromeria txiki bat ospatzen zen. Zizar gozoa ere edan zitekeen, eta arrakastatsua izaten zen hainbat sagar-motaren erakusketa ere bai: 120 sagar-mota baino gehiago egoten ziren ikusgai.

Eta orain, zer gertatuko da “Sagarraren eta Sagardoaren Eguna”rekin? Ospatuko al da?

Ba, egia esan ez dakit zer gertatuko den egun horrekin. Ezin dizut ezer argitu. Gu sukaldean egoten ginen, pintxoak etab. egiten eta saltzen. Eta, ni, Kofradiako zuzendari moduan, zegokionari saria ematera joaten nintzen. Oso festa polita izaten zen.

Nolako arrera izan zuten, herri-mailan, zuek antolatutako ekintzek? Parte hartze handia egon zen?

Oso arrera ona eduki dute beti, eta giro paregabea sortu zen. Eta, ez herri-mailan bakarrik, kanpotik etortzen ziren Kofradiak ere oso gustura ibiltzen ziren. Belgikako eta Frantziako Kofradiak etortzen zirenean, primeran pasatzen zuten. Txotxaren errituala oso kuriooa baita kanpotarrentzat.

Hogei urte hauetan zer lortu du Kofradiak? Gustura geratu zarete egindako lanarekin?

Adiskide eta lagun asko egin ditugu. Jende ospetsu asko ere ezagutu dugu, eta hori herriarentzako eta sagardoarentzako oso ona izan da. Pertsona ezagunen presentziak, beti ere, oihartzun handiago du.

“TOLARE” DESEGITEKO ARRAZOIAK

Zeintzuk izan dira “Tolare” Sagardo Naturalaren Kofradia desegiteko arrazoiak?

Bi izan dira Kofradia desegiteko arrazoi nagusiak. Batetik, segidarik ez izatea, eta, bestetik, diru-laguntza falta. Denborarekin baja asko egon dira, eta bukaera arte gelditu garen gehienak jubilatua gara. Adin honekin, ezin ditugu horrenbeste irteera eta bidaia egin, edaria eta janariari dagokionez zaindu egin behar dugu, eta ez dugu lanean ari gineneko diru-kopuru berdina ere.

“Segidarik ez izatea eta diru-laguntza falta dira Kofradia desegiteko arrazoi nagusiak”.

“Denborarekin baja asko egon dira, eta bukaera arte gelditu garen gehienak jubilatua gara. Ezin dugu Kofradia gu bakarrik aurrera atera”.

Bestalde, Udaletik jasotzen genuen diru-laguntza oso txikia zen Kofradia aurrera ateratzeko behar dena kontuan izanda. Enpresa batetik jasotzen genuen diru-laguntzarik gabe ere gelditu ginen, eta bidaia, bazkariak, jende ospetsua ekartzea, lokalaren alokairua etab. ordaindu behar ziren. Kofradiako kide bakoitzak 200 euroko kuota ordaintzen genuen, eta, bukaeran, gehiago. Oso gustura egon gara urte hauetan guztietan gauza desberdinak antolatzen, jendea ezagutzen, sagardoa eta gure kulturaren bertuteak gozesten, leku batetik bestera Hernani eta sagardoaren izena eramaten... baina, adin batetara iritsi gara, eta gorputzak ezin du erritmo horrekin jarraitu.

Horrenbeste denbora eta gero, Kofradia bertan behera uzteak ez al dizu penarik ematen?

Bai, izugarri. Urte hauetan guztietan, jende asko ezagutu dugu Kofradiaren bitartez. Primeran pasatu dugu, eta oroitzapen oso onak gordeko ditugu. Baina, ezin denean ezin da.

Kofradiaren desegitea 2015eko uztailean ospatutako Batzar Nagusian erabaki zenuten. Zergatik ez duzue ezer esan orain arte?

Ba, egia esan, ez da intentziaz eginiko zerbait izan. Uztailaren 14an egin genuen Batzar Nagusian erabaki genuen ezin genuela Kofradiarekin aurrera jarraitu, eta berehala hasi ginen tramite guztiekin. Hala ere, abenduaren 18ra arte ez genuen ofizialki elkartearen deuseztapenaren berri eduki.

Eta orain, nork defendatuko du sagardoa? Nork zabalduko du edari goxo honen izena mundutik?

Sagardogileek, dudarik gabe. Denbora askoan beraiek egin dute lan hori, eta ez dira atzean geratuko. Gurekin hartu-eman ona izan dute, eta elkarrekin lanean gustura egon gara. Baina, ziur nago, “Tolare” Kofradiarik gabe aurrera jarraituko dutela inongo arazorik gabe.

“Ziur nago, “Tolare” Kofradiarik gabe sagardogileek aurrera jarraituko dutela, inongo arazorik gabe”.

Hemendik urte batzuetara, zuen testigantza hartu eta Kofradia berriz ere osatuko duenik egongo dela uste duzue? Gustatuko al litzazuke?

Gustatuko litzaidake, baina ez dut esperantzarik. Jendea ez dago horretarako eta ulertzekoa da. Denbora, gogoia eta dirua behar dira. Gainera, Kofradia desegin aurretik, epe bat utzi dugu ea norbait animatzen zen jarraitzeko, eta ez da inor azaldu.